

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11

Několik pohledů na nejstarší období / 13

Zvířata a lidé v encyklopedii Pavla Žídka	15
Od herbářů k vědecké podobě botaniky	19
Bohuslav Balbín a jeho „vlastivěda“	21

Vývoj v 19. století / 25

Filosofie, věda a slovenské národní obrození	25
České osvícenství a jeho návaznosti	32
Hegeliánství jako vývojová perspektiva	35
Herbartismus a reflexe biologických otázek	38
Ohlasy evolucionismu v českém a slovenském myšlení konce 19. století	44
Ekologická krize ve „století páry“	53
Krize prostředí v osvětové, filosofické a estetické reflexi	56

Přelom století a následný vývoj / 65

Pozitivismus, pozitivistický evolucionismus a jejich kritika ..	68
Vitalismus ve filosofii a v biologii	72
Inspirující F. Nietzsche	88

Od krásy přírody ke kritice civilizace / 97

Ekofeminismus A. Pammrové	98
Katolická filosofie a kritika moderní civilizace	104
Ján Maliarik a projekt osvobození lidstva	112
Filosofický vějíř	116

Válečná léta a další vývoj naší filosofie / 125

Česká a slovenská filosofie ve 40. letech 20. století	127
Problém prostředí v „budovatelské éře“	131
Paradox 60. let	140

Peripetie problému prostředí v období tzv. normalizace / 149

Vývoj diskursu o otázce reálnosti „problému prostředí“ v éře tzv. reálného socialismu	154
Problém přírody a pokusy o marxistickou filosofickou antropologii	155
Otázky vědeckotechnické revoluce a reálný socialismus	165
Další podoby reflexe problému prostředí v době normalizace	176
Environmentální témata a československý disent	191
Závěr	209
Použitá literatura	211
Rejstřík	235
Summary	243